

Số: 3271 /UBND-KT

Tây Ninh, ngày 17 tháng 10 năm 2023

V/v tuyên truyền phòng ngừa, ngăn
chặn tận diệt giun đất trên địa bàn tỉnh

Kính gửi:

- Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn;
- Sở Thông tin và Truyền thông;
- Sở Tài nguyên và Môi trường;
- Công an tỉnh;
- Cục Quản lý thị trường;
- Các Tổ chức Chính trị - Xã hội tỉnh;
- UBND các huyện, thị xã, thành phố.

Theo thông báo của Bộ Công an, thời gian gần đây tại các tỉnh Hòa Bình, Thanh Hóa, Sơn La, Yên Bái, Bắc Giang, Ninh Bình, Tuyên Quang... nổi lên tình trạng người sử dụng thiết bị kích điện để đánh bắt giun đất, bán cho các thương lái nước ngoài, nguy cơ gây tai nạn (điện giật), đe dọa tính mạng cho người và động vật, tận diệt giun đất, hủy hoại môi trường nông nghiệp.

Các loại máy kích điện nguồn gốc từ nước ngoài hiện được rao bán phổ biến trên các trang mạng, đồng thời tại một số địa phương nhiều lò sấy thủ công cũng đồng loạt được mở ra để sấy giun đất theo đặt hàng của thương lái nước ngoài; giá giun đất sấy khô được đầu mỗi rao bán từ 1-1,2 triệu đồng/kg, đắt nhất lên tới 1,5 triệu đồng/kg. Tại một số tỉnh, khu vực trồng cây ăn quả, sau khi người dân kích điện bắt giun đất, cây trồng bị ảnh hưởng bộ rễ, vàng lá và chết, năng suất suy giảm. Tuy nhiên, các cơ quan chức năng gặp nhiều khó khăn trong việc ngăn chặn tình trạng này. Nguyên nhân do chưa có chế tài xử lý (giun đất không phải động vật quý hiếm, các quy định pháp luật liên quan như Luật Trồng trọt, Luật Đất đai chưa có quy định cụ thể đối với hành vi tận diệt giun đất, hủy hoại môi trường nông nghiệp).

Tại một số quốc gia, giun đất được sử dụng phổ biến làm vị thuốc đông y, mồi câu cá, nguyên liệu tăng đậm pha trộn vào thức ăn chăn nuôi. Bộ Nông nghiệp nông thôn Trung Quốc đã nghiêm cấm hành vi kích điện giun đất để mua bán, tiến hành "chính đồn đồng ruộng, rừng cây, hồ nước, thảo nguyên và khu bảo tồn tự nhiên". Bộ Tài nguyên Trung Quốc có quy định cụ thể về số lượng giun đất trên diện tích canh tác, coi đây là một trong các chỉ số đánh giá chất lượng tài nguyên đất; khẳng định việc mua bán giun đất qua kích điện là bất hợp pháp. Hiện Trung Quốc đang đẩy mạnh thu giữ, xử phạt người kích điện, ngăn chặn nạn nhập lậu giun đất, dẫn đến tình trạng thương lái nước ngoài đặt hàng thu gom giun đất phơi khô từ Việt Nam thông qua đường tiểu ngạch, ảnh hưởng tiêu cực đến an toàn sinh học tại một số địa phương.

Hoạt động thu mua giun đất nêu trên tương tự việc trước đây thương lái nước ngoài thu mua một số mặt hàng "độc, lạ", tác động tiêu cực đến môi trường như đĩa, ốc bươu vàng hoặc mua một số cây, con giống mang tính tận diệt như rế cây tai

ngừa, cây búng bay, cây sim, cây máu chó, củ bình vôi, tuyết nhung, kim ngân, cây trâm bầu; đuôi trâu... gây nên hiện tượng người dân ồ ạt đào rễ, chặt phá, khiến hệ sinh thái bị ảnh hưởng nghiêm trọng.

Hiện tượng sử dụng thiết bị kích điện để đánh bắt giun đất, bán cho các thương lái nước ngoài nếu như không được ngăn chặn kịp thời sẽ làm giảm chất lượng đất canh tác, phá vỡ sự đa dạng sinh học, độ phì nhiêu của đất, ảnh hưởng tiêu cực cho sinh trưởng, phát triển cây trồng, đồng thời cũng là hoạt động nguy hiểm, nguy cơ gây tai nạn, đe dọa tính mạng con người và động vật. Đến nay, chưa xác định được cụ thể mục đích thu mua giun đất của thương lái nước ngoài để có đánh giá tác động liên quan an ninh kinh tế. Để phòng ngừa, ngăn chặn tình trạng người dân tận diệt giun đất trên địa bàn tỉnh, Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh đề nghị các Sở, ban, ngành và UBND các huyện, thị xã, thành phố thực hiện một số nội dung sau:

1. Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn

- Tăng cường công tác thông tin tuyên truyền về vai trò, lợi ích của giun đất đối với môi trường đất, đời sống của cây trồng và đảm bảo đa dạng sinh học; về tác hại, hậu quả của việc tận diệt giun đất trong tự nhiên để người dân ý thức, tự giác chấp hành và thực hiện nghiêm theo quy định của pháp luật.

- Hướng dẫn người dân sản xuất nông nghiệp an toàn, thân thiện với môi trường; sử dụng phân bón hữu cơ, thuốc bảo vệ thực vật có nguồn gốc sinh học để tạo môi trường thuận lợi cho giun đất sinh trưởng và phát triển, phân huỷ chất hữu cơ, góp phần cải tạo, nâng cao độ phì nhiêu cho đất.

2. Sở Thông tin và Truyền thông

Phối hợp với các cơ quan, đơn vị liên quan thông tin, tuyên truyền rộng rãi trên các phương tiện thông tin đại chúng về tác hại của tận diệt giun đất đến môi trường và hệ sinh thái tự nhiên.

3. Sở Tài nguyên và Môi trường

Hướng dẫn cụ thể việc nhận diện các hành vi hủy hoại đất đai trong việc tận diệt giun đất tự nhiên và các chế tài áp dụng xử lý theo quy định hiện hành để các địa phương, lực lượng chức năng thống nhất áp dụng. Tập trung tuyên truyền, phổ biến các quy định của pháp luật về đất đai, bảo vệ môi trường và các quy định liên quan tới việc kích điện và thu mua giun đất.

4. Công an tỉnh

Chỉ đạo các đơn vị, lực lượng chức năng, công an địa phương tăng cường kiểm tra, tuần tra để kịp thời phát hiện, ngăn chặn và xử lý nghiêm các hành vi khai thác giun đất trái phép; các đại lý, đối tượng buôn bán thiết bị kích điện đánh bắt giun đất và các cơ sở thu gom, buôn bán giun đất tự nhiên trên địa bàn tỉnh.

5. Cục Quản lý thị trường

Tăng cường kiểm tra, kiểm soát việc các tổ chức, cá nhân có hành vi tàng trữ, kinh doanh, buôn bán các loại máy kích điện bắt giun đất không có nguồn gốc xuất

xử rõ ràng và các cơ sở thu gom, mua bán giun đất để kịp thời phát hiện và xử lý nghiêm các trường hợp vi phạm.

6. Đề nghị Các Tổ chức Chính trị - Xã hội tỉnh

Tuyên truyền nâng cao ý thức của cộng đồng bảo vệ giun đất tự nhiên, vận động người dân không sử dụng thiết bị kích điện để đánh bắt giun đất; tích cực đấu tranh, tố giác các đối tượng khai thác giun đất tự nhiên trái phép, các đại lý buôn bán các thiết bị kích điện đánh bắt giun đất và các cơ sở thu gom, buôn bán giun đất, trước hết là trong các hội viên, thành viên và gia đình.

7. UBND các huyện, thị xã, thành phố

- Chỉ đạo UBND cấp xã, các cơ quan chuyên môn tăng cường công tác thông tin tuyên truyền về vai trò, lợi ích của giun đất đối với môi trường đất và đời sống của cây trồng. Nâng cao ý thức của cộng đồng trong bảo vệ giun đất tự nhiên; vận động người dân không đánh bắt giun đất; kịp thời phát hiện hành vi khai thác giun trái phép và thông báo cho cơ quan, lực lượng chức năng để ngăn chặn, bắt giữ và xử lý theo quy định của pháp luật.

- Tăng cường kiểm tra hoạt động của các đại lý buôn bán thiết bị kích điện đánh bắt giun đất; các cơ sở thu gom, buôn bán giun đất tự nhiên để nhận diện, làm rõ về các hành vi vi phạm của mỗi cơ sở và áp dụng quy định pháp luật hiện hành về nguồn gốc xuất xứ hàng hóa, quy định về an toàn thực phẩm, chất lượng sản phẩm, quy định về môi trường để xử lý nghiêm các trường hợp này.

Đề nghị các cơ quan, đơn vị và địa phương tổ chức triển khai thực hiện nội dung chỉ đạo tại Công văn này./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Bộ Công an;
- Bộ NNPTNT;
- CT, các PCT UBND tỉnh;
- LĐVP, CVK;
- Lưu: VT, VP UBND tỉnh.

5

**KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH,**

Trần Văn Chiến